

"BARCELONA CIUTAT SOLIDÀRIA: UN COMPROMÍS AMB EL MÓN"

PLA DE TREBALL 2006

*APROVAT PEL PLENARI DEL CONSELL MUNICIPAL DE COOPERACIÓ INTERNACIONAL PER AL
DESENVOLUPAMENT A LA SEVA SESSIÓ DEL 16 DE NOVEMBRE DE 2005*

Regidoria de Participació Ciutadana, Solidaritat i Cooperació

Barcelona, novembre 2005

INDEX

Introducció

Projectes de Cooperació Internacional previstos pel 2006

 Territoris Palestins Ocupats

 Magrib

 Balcans

 Centre i Sud Amèrica

 Programes Multilaterals

Sensibilització i Educació per al Desenvolupament

Emergències

Altres

Pressupost

INTRODUCCIÓ

L'any 2006 és el primer que es programa i s'executa, en el marc del Pla Director de Cooperació Internacional i Solidaritat, aprovat pel Consell Plenari de l'Ajuntament el 14 d'octubre de 2005.

Com no podia ser d'altra manera, el Pla de treball 2006 respon doncs a les directrius fixades pel Pla i suposa el desplegament del mateix.

D'acord amb les previsions del Pla Director, l'any 2006 entraran en vigor les noves bases per atorgament de subvencions en l'àmbit de la cooperació internacional al desenvolupament. Aquestes noves bases incorporen una nova modalitat per programes plurianuals en països del sud, adequen les prioritats sectorials i geogràfiques a les fixades pel Pla Director, clarifiquen els conceptes susceptibles de poder ser subvencionats, augmenten el cofinançament municipal fins al 80% del projecte, augmenta la dotació global i l'aportació màxima anual per programa a subvencionar i incorpora nous barems més entenedors per a la valoració i selecció dels projectes presentats.

Fora de convocatòria i amb l'objectiu de reforçar el teixit associatiu de la ciutat en l'àmbit de la cooperació al desenvolupament i els espais de coordinació amb que el propi sector s'ha dotat, l'Ajuntament donarà suport a les Federacions d'ONGs pel Desenvolupament, per la Pau i pels Drets Humans a les que es cedirà la Casa del Món com a seu i per tal de que hi desenvolupin actuacions concertades d'informació i sensibilització ciutadanes.

Pel que fa a la cooperació municipal directa, i d'acord amb el Pla Director, es centra en l'enfortiment de les capacitats institucionals del municipis del sud, posant l'enfasi en l'intercanvi d'experiències i coneixements en el que hi participen activament els diferents serveis municipals concernits.

La identificació dels projectes i contraparts respon sobretot a les demandes rebudes, sempre que s'adeqüin a les prioritats geogràfiques assenyalades al Pla Director i es sustenten en convenis bilaterals. Així mateix, la cooperació municipal directa vol donar resposta als compromisos de l'Ajuntament en tan que membre de xarxes internacionals de ciutats.

En aquest sentit, i també d'acord amb les línies fixades pel Pla director, es farà un esforç de concertació amb d'altres administracions, ajuntaments i amb el teixit associatiu per tal de crear sinèrgies i millorar l'eficàcia de la cooperació. En aquest sentit, l'Ajuntament participa activament en els següents espais de concertació: Fons Català de Cooperació al Desenvolupament (amb qui se signarà un conveni específic que reforci el

treball conjunt); Ciutats i Governes Locals Units, i en l'àmbit de la cooperació específicament amb les seves comissions de cooperació i de diplomàcia de les ciutats; la Taula Catalana per la Pau i els Drets Humans a Colòmbia; la Coordinadora Catalana d'Ajuntaments Solidaris amb el Poble Saharauí; la Xarxa Europea de Ciutats per la Pau al Pròxim Orient; el grup euro-Gaza; etc.

Pel que fa al suport al sistema multilateral representat per NN.UU. que el Pla Director fixa com un valor a prioritzar, es proposa la signatura de convenis específics amb les entitats de la ciutat que treballen en estret vincle amb NN.UU: l'Associació de Nacions Unides a Espanya, el Comité Català de l'ACNUR i amb l'Oficina per la promoció dels Objectius del Mil·lenni. En aquesta mateixa línia de suport, el projecte amb Ciutats Unides i DPKO iniciat en anys anteriors i que s'explica més avall, s'ampliarà per tal de donar servei també a OCHA, la Oficina de Coordinació de l'Ajut Humanitari de NN.UU.

Finalment, i d'acord amb les previsions del Pla Director, l'Ajuntament posarà en marxa un nou mecanisme de seguiment i avaluació sobre el terreny tant de les actuacions pròpies com de les desenvolupades per entitats amb finançament municipal. Atés l'alt cost d'aquest seguiment es procurarà arribar acords al respecte amb altres administracions.

PROJECTES DE COOPERACIÓ INTERNACIONAL PREVISTOS PEL 2006

A continuació es relacionen els projectes de cooperació municipal directa que s'executaran al llarg de l'any 2006. Aquesta relació no esgota però l'actuació de l'Ajuntament en aquest àmbit ja que al llarg de l'any poden produir-se demandes o propostes que semblin interessants d'atendre.

En aquesta línia, hi ha el ferm compromís d'iniciar alguna actuació directa a l'Àfrica subsahariana, la única zona de prioritat geogràfica del Pla Director en la que no hi ha cap projecte en marxa. La debilitat institucional de la regió, particularment en l'àmbit municipal han fet difícil la concreció de projectes marcadament municipalistes però és també una raó més per a seguir intentant-ho.

TERRITORIS PALESTINS

- **Gaza City**

Urbanització del Barri d'Al-Nasser Est

L'objecte principal del projecte és el desenvolupament del barri d'Al-Nasser, i la millora de les condicions de vida dels seus habitants, mitjançant la urbanització dels carrers i places interiors.

Es tracta d'un barri de Gaza poblat per fills d'habitants del veí "beach camp", l'històric camp de refugiats de la ciutat, amb altes taxes d'atur i unes condicions de vida molt precàries.

La intervenció suposa dotar el barri d'infraestructures urbanístiques necessàries (instal·lar xarxes de sanejament, enllumenar, pavimentar, etc.) i millorar la situació econòmica amb la creació de llocs de treball a curt i llarg termini.

El pressupost total és de 1.500.000'00 € dels que l'Ajuntament de Barcelona finança 500.000'00 €. La resta del finançament correspon a la Generalitat de Catalunya.

El projecte es va iniciar al 2005 i és preveu finalitzar al 2007 i s'adreça a 12.000 persones.

- **Nablus**

"We Are the Futur"

Iniciativa promoguda per Glocal Forum per donar suport tècnic i assessorament a ciutats que pateixen un conflicte.

El projecte consisteix en donar suport i formació a tècnics locals encarregats de la gestió dels equipaments per a joves de la ciutat. L'actuació es desenvolupa en col·laboració amb el Consell de la Joventut de Barcelona i el de Nablus pel que fa a aspectes de dinamització d'activitats.

L'Ajuntament de Barcelona aporta 12.000'00 € dels 24.000'00 € de pressupost global. La resta ho aporta el Glocal Forum i l'Ajuntament de Nablus.

El projecte es va iniciar al 2005 i acabarà al 2007.

- **Franja de Gaza**

Assistència Tècnica en matèria de Salut Mental

L'objectiu del projecte és col·laborar en la reforma dels serveis de Salut Mental (SM) de base comunitària a Palestina, establint dinàmiques de cooperació i intercanvi entre els recursos de SM catalans i palestins i duent a terme actuacions formatives, assessorament, etc.

El pressupost total és de 93.100'00 € i l'aportació de l'Ajuntament de Barcelona és de 50.474'00 €. La resta del finançament ve donat per l'Organització Mundial de la Salut.

Aquest projecte s'executa en concertació amb la Fundació Congrés Català de Salut Mental i amb coordinació amb el Ministeri de Salut de l'Autoritat Nacional Palestina.

Suport Oftalmològic

Projecte dirigit a donar resposta a les necessitats de formació especialitzada dels serveis de Salut Oftalmològica (SO) dels dos principals hospitals de la Franja de Gaza (l'Hospital de al-Nasser a Gaza City i el European Hospital a Khan Yunis).

L'Ajuntament assumeix el 100% del pressupost de projecte que és de 35.000'00 € i que es desenvolupa en concertació amb la Fundació "Ulls del Món" i l'Institut de Microcirurgia Ocular de Barcelona coordinats amb el Ministeri de Salut de l'Autoritat Nacional Palestina.

El projecte es va iniciar al 2004 i finalitzarà al 2006.

MAGREB

- **Tetuan**

Rehabilitació Medina

Aquest projecte sorgeix del Fòrum Universal de les Cultures-Barcelona 2004 que decideix donar el 0'7% de la recaptació de les entrades a un projecte de cooperació.

L'objectiu és la rehabilitació integral de 6 placetes de la Medina de Tetuan, formant un itinerari que revaloritzi aquest patrimoni de la humanitat i senyali formes d'intervenció i recuperació d'aquest espai respectuoses amb els valors històrico-patrimonials i també amb el teixit social que l'habita.

La seva dotació pressupostària és de 1.000.000'00 € i finalitzarà l'any 2006.

- **Tànger**

Modernització de la recollida de residus sòlids al barri de Beni-Makeda

La Xarxa Medcités va rebre la demanda de la ciutat de Tànger de col·laborar en un projecte que té com a objectiu millorar la recollida i tractament dels residus sòlids del barri de Beni-Makeda, un barri d'urbanització espontània que congrega a unes 250.000 persones i que pateix d'una important manca de serveis comunitaris.

El projecte, pendent d'inici al 2006, té un pressupost de 1.959.780 € dels que l'Ajuntament assumeix 124.400'00, mentre que la resta són finançats per l'Ajuntament de Tànger i la AECI.

- **Regió Nord del Marroc**

Promoció del Bon Govern Local al Nord del Marroc

Des del 2004, i fins mitjans del 2006, s'està desenvolupant un projecte amb finançament de la Comissió Europea, liderat per la ONG Proyecto Local (Barcelona) i amb cooperació de l'Ajuntament de Còrdova que té com a objectiu contribuir a la estructuració d'un model de bon govern a les ciutats marroquines de Tànger i Tetuan, incrementant les capacitats de planificació, gestió, avaluació i mecanismes de participació ciutadana a les polítiques públiques locals.

El projecte s'adreça tan a càrrecs electes municipals, com tècnics i societat civil organitzada.

L'Ajuntament de Barcelona finança 16.600'00 € del total de 313.940'00 €.

- **Fes**

Arxiu Municipal

Desenvolupem un projecte en concertació amb Arxivers Sense Fronteres que consisteix en la millora i organització dels arxius de la ciutat, de gran valor històric. Per aquest any hi ha assignats 18.000'00 € del nostre pressupost.

- **Alger**

Centre d'Acollida per a Dones víctimes de la violència

Des del 2003 hem treballat per millorar i ampliar la capacitat del Centre d'Acollida de Dones gestionat per l'organització argelina "SOS Femmes en Detresse" que ofereix acollida d'urgència, assistència jurídica i psicològica, inserció socio-laboral, etc. a dones víctimes de la violència generada tan pel conflicte armat com pel Codi de la Família.

El pressupost global ha estat de 338.985'97 € dels que l'Ajuntament de Barcelona ha assumit 156.080'97.

El projecte s'ha fet en concertació amb l'ONG Lleida Solidària que ha aconseguit el finançament complementari i que s'ha encarregat del seguiment de les obres.

En aquest moment estem en fase de finalització per tal d'inaugurar-ho el primer trimestre de 2006.

- **Sàhara Occidental**

Telemedicina

L'any 2005 es va posar en marxa aquest servei que dona accés des de l'hospital de Rabuni a serveis de telediagnòstic i consultes d'especialistes, en les especialitats de cardiologia, oftalmologia, dermatologia i aparell respiratori efectuats per especialistes de Barcelona, el que supleix la manca d'especialistes mèdics en el sistema sanitari als Caps de refugiats saharauis.

La base tecnològica i el suport mèdic ha estat aportat per diagnitel, empresa especialitzada que disposa d'un call center que assegura la teleassistència.

Durant el 2006 donarem suport a aquest servei per tal de consolidar-lo i estendre les seves prestacions a d'altres especialitats. Així mateix, aquest servei es posarà a disposició d'altres entitats que treballen en l'àmbit de la salut al Sàhara Occidental.

BALCANS

- **Sarajevo**

Viver d'empreses

En els últims anys hem contribuït a la creació d'un Viver d'Empreses coordinant Barcelona Activa amb SERDA (l'Agència de Desenvolupament econòmic del Cantó de Sarajevo).

Pel 2006 preveiem un projecte de suport institucional a SERDA (amb una dotació de 12.000'00) i un altre de formació del personal que atén les oficines de desenvolupament local i el seu programa d'acompanyament de nous emprenedors dotat amb 20.000'00 €.

L'objectiu és contribuir a la recuperació econòmica i la lluita contra l'atur, que és en aquests moments el problema més greu que pateix Sarajevo i Bòsnia.

Centre d'atenció a dones maltractades

En col·laboració amb l'FDL Barcelona-Sarajevo, donem suport a l'únic centre d'aquest tipus que existeix en aquella ciutat en la que la violència domèstica ha crescut després de la guerra. El centre compta amb co-finançament de la CE. Per al 2006 hem fet una reserva pressupostària de 24.000'00 €.

X Aniversari Ambaixada de la Democràcia Local Barcelona-Sarajevo

Més que un projecte, és una activitat que es planteja fer a l'Abril del 2006 per tal de commemorar els 10 anys de la inauguració de l'Ambaixada de la Democràcia Local Barcelona-Sarajevo que va servir per canalitzar la solidaritat ciutadana de la nostra ciutat en un moment tràgic.

Voldríem que aquest moment servís per a retrobar els ciutadans barcelonesos amb Sarajevo.

- **Belgrad**

Promoció econòmica

Hem rebut la proposta de la OTC dels Balcans per a donar suport a la gestió de l'Agència de Petites i Mitjanes Empreses de Belgrad.

Estem estudiant la possibilitat d'iniciar aquest projecte, conjuntament amb Barcelona Activa, a mitjans del 2006. Hem reservat 15.000'00 € de pressupost.

CENTRE I SUD AMÈRICA

- **L'Havana**

Rehabilitació Integral Carrer Barcelona

El c/ Barcelona de l'Havana és un carrer relativament curt però estratègicament situat doncs comunica el Capitolio amb l'Havana Vieja. És un carrer molt representatiu del que és Centro Havana, amb edificis dels anys 30, alguns d'ells inclosos en els catàlegs de patrimoni d'aquella ciutat.

El projecte consisteix en millorar les condicions de vida dels residents (55 famílies) a través del manteniment de les finques i de la creació d'un Centre Cultural Barcelona-La Havana, amb activitats permanents de tipus social i cultural.

El cost estimat de tot el projecte és de 554.126'36 €, que s'assumeixen per l'Oficina del Historiador de l'Havana i l'Ajuntament de Barcelona (369.636'36 €).

El projecte es troba en fase de realització iniciada al 2005 i s'espera acabar al 2007.

Convocatòria als districtes de l'Havana per a projectes de desenvolupament comunitari

Del 2002 al 2005 hem dut a terme formació per els responsables i gestors de cooperació dels 15 municipis de l'Havana.

Pel 2006, i amb voluntat d'avaluar aquesta iniciativa i incentivar la realització de petits projectes comunitaris, hem decidit obrir una convocatòria de projectes.

El pressupost destinat és de 18.000'00 €, que aporta íntegrament l'Ajuntament de Barcelona. La realització dels projectes aprovats es farà durant el 2007.

- **Bogotà**

En el marc del conveni d'Amistat i Cooperació signat l'agost del 2005, es tiraran endavant diverses assistències i intercanvis d'experiències entre tècnics d'ambdues ciutats.

A destacar la col·laboració de responsables i tècnics de Barcelona Activa en la definició i implementació del projecte "Emprendedores" de l'Ajuntament de Bogotà pel que es busca donar resposta a la situació d'atur i subocupació que es viu particularment en els barris menys afavorits d'aquella ciutat.

El segon àmbit en el que es centrarà la cooperació tècnica entre Bogotà i Barcelona és el referit a seguretat ciutadana.

- **Quito**

El conveni d'Amistat i cooperació signat amb Quito preveu diversos àmbits de cooperació entre ambdues ciutats, entre els que cal destacar per la seva dimensió:

- ✓ Creació d'un mecanisme permanent d'assessorament i assistència pel Pla de modernització municipal de Quito, que inclou mecanismes de gestió, participació ciutadana, descentralització, governança, ...
- ✓ Pla integral de lluita contra la pobresa, centrat en 6 barris de Quito. Per l'elaboració del Pla ambdues ciutats presentaran un projecte pel seu finançament pel programa Cities Alliance de la Banca Mundial.

- **Tucumán**

Donar suport a la Plataforma Argentina Contra la Impunidad i a la Universidad de Tucumán en un projecte de Recuperació de la Memòria Històrica i Drets Humans.

- **Centreamèrica**

A partir de la nostra participació a la CONFEDLCA (Conferencia Centroamericana por la Descentralización del Estado y el Desarrollo Local) impulsarem les relacions de col·laboració amb les administracions locals de la Regió a través de dos línies d'actuació:

- ✓ Donar continuïtat a les actuacions realitzades amb diverses alcaldies de El Salvador.
- ✓ Redefinir noves actuacions amb COAMSS (Coordinadora de Alcaldes del Área Metropolitana de San Salvador) amb l'objectiu de promoure i

enfortir l'estructura tècnica metropolitana, en el marc de col·laboració amb l'Àrea Metropolitana de Barcelona i la Diputació.

PROGRAMES MULTILATERALS

- **Projecte Med'Act**

Aquest projecte és un dels quatre projectes pilot de cooperació descentralitzada al mediterrani finançats per la Comissió Europea en vistes al possible relançament d'un programa dedicat a aquesta cooperació.

Te per socis les ciutats d'Strasbourg (França), Thesalònica (Grècia), Casablanca, Fes (Marroc) i Jdeidé (Líban) i l'objectiu de modernitzar la gestió de les biblioteques mediterrànies, facilitar l'accés dels ciutadans i promoure polítiques de cooperació i diàleg cultural entre ciutats euromediterrànies.

Per part de Barcelona es destina un pressupost de 51.000'00 € dels 624.450'00 totals. El projecte acabarà el 2006.

- **Peacekeeping Cities**

Iniciativa conjunta, sobre la que es treballa des del 2003 i que s'activarà el proper any, entre el Departament d'Operacions de Manteniment de la Pau de NNUU, l'Oficina de Coordinació de l'Ajuda Humanitària de NNUU i l'Associació de Ciutats i Governes Locals Units.

L'objectiu del projecte és posar a disposició de NNUU, en el seu treball de manteniment de la pa, acció humanitària i d'emergència la experiència i les capacitats tècniques de les ciutats en àmbits de treball municipal a través de la creació i manteniment d'una base de dades d'autoritats locals i experts municipals integrada al sistema d'informació de NNUU que puguin ser mobilitzats amb urgència.

L'aportació de Barcelona pel manteniment d'aquesta base de dades serà durant el 2006 de 20.000'00 €.

- **Projecte MENA**

El Banc Mundial ha creat una nova oficina per donar suport a projectes de cooperació al Mediterrani (Middle East and North Africa, MENA) amb especial èmfasi en la cooperació ciutat-ciutat.

L'objectiu del projecte és cooperar entre ciutats oferint assistència tècnica en temes de planificació estratègica, intervencions urbanístiques, promoció econòmica, etc.

Actualment es beneficien d'aquest projecte les ciutats d'Alexandria (Egipte), Trípoli (Líban) i Zarka (Jordània)

SENSIBILITZACIÓ I EDUCACIÓ PER AL DESENVOLUPAMENT

L'Ajuntament de Barcelona, sent conscient de la importància dels projectes de sensibilització i educació per al desenvolupament, i amb la voluntat institucional de fer pedagogia, destinarà durant el 2006 importants esforços tècnics i econòmics a aquesta línia de treball.

Les prioritats de treball seran projectes encaminats a sensibilitzar la població entorn als Objectius del Mil·leni.

Com a línia prioritària es treballarà amb l'IMEB per tal de proporcionar instruments al professorat per tal d'incorporar els valors de la solidaritat i la Pau a les escoles.

Volem destacar, a més les actuacions al voltant de La Casa del Món, i les diverses actuacions que anualment es celebren a la ciutat en aquesta línia i que compten amb el suport de l'Ajuntament de Barcelona: Dia de l'Esperança, Dia de l'Havana, Taula de Colòmbia, etc.

Així mateix, es farà un esforç per millorar la informació a la ciutadania sobre els projectes desenvolupats i/o finançats per l'Ajuntament en matèria de cooperació internacional.

AJUT D'EMERGÈNCIA

Pel 2006, i segons queda acordat al Pla Director de Cooperació Internacional i Solidaritat (2006-2008), fem reserva d'una partida de 150.000'00 € per poder fer front a situacions d'emergència humanitària com a conseqüència de conflictes bèl·lics o de desastres naturals.

Aquest ajut es concreta cas a cas, procurant la màxima eficàcia possible en situacions, per definició, complicades i es vehicula a través del Comitè Català d'Emergències Humanitàries.

A més tenim un conveni amb Farmacèutics Mundi de 80.000'00 € pel 2006 que es destinen a ajudes immediates a països en situació d'emergències cronificades.

ALTRES

A més del projectes de cooperació directa i de sensibilització i educació per al desenvolupament que ja tenim en curs o planificats, la Direcció de Cooperació Internacional rep amb freqüència propostes d'actuació algunes de les quals acaben per definir-se com a projectes (pel 2006 o més endavant).

Actualment tenim propostes de ciutats com Montevideo, Medellín, Cali o Casablanca relatives a qüestions com la planificació, la promoció econòmica, la participació ciutadana i d'altres qüestions pròpies del món local.

Per últim, tornar a comentar que un dels reptes que ens plantegem de cara al 2006 és trobar vies de cooperació amb governs locals de l'Àfrica Subsahariana.

PRESSUPOST

Com queda recollit al Pla Director de Cooperació Internacional i Solidaritat (2006-2008), aprovat pel Plenari en data de 14 d'Octubre de 2005, el pressupost per a la cooperació internacional i solidaritat de l'Ajuntament de Barcelona pel 2006 serà de 6.000.000'00 €.

La convocatòria del Programa Barcelona Solidària es dotarà de 3.600.000'00 €, la resta, es destinarà als projectes de cooperació directa i concertada (2.070.000'00 €) incloent els projectes de sensibilització i educació pel desenvolupament, a emergències (150.000'00 €) i a la gestió i avaluació del programa (180.000'00 €)